

Teknikutveckling och juridiken – vad ger miljöbalken för utrymme?

Peter Ardö

Stockholm den 29 maj 2018

VÄXJÖ TINGSRÄTT
SVERIGES DOMSTOLAR

Teknikutveckling, repowering m m

- Begreppet repowering finns inte i miljöbalken
- Idag pratar jag om ansökan för tillstånd till nya vindkraftverk på samma plats där det tidigare stått vindkraftverk
- Byta ut komponenter för högre effekt, annat? Är det vanligt?
- Kravet på bästa teknik enligt MB 2:3 är utformat som ett krav på VU
- Är inte avsett att vara någon förenkling för sökanden
- Avsett att hela tiden skruva upp kraven avseende vilken teknik som används.
- Det är elen man vill åt inte vindkraftverken i sig.

Nya vindkraftverk på samma plats det tidigare stått verk?

- Är tillstånd tidsbegränsade? - Ja oftast
- Finns det särskilda regler för att förlänga tillståndstiden? - Nej
- Krävs ny tillståndsansökan? - Ja om man vill ha tillstånd
- Handlar det om ändringstillstånd? - Oftast inte
- Ändringsanmälan då?
- Finns det specialregler i miljöbalken som förenklar för ny tillståndsansökan på samma plats ? - Nej
- Beaktas det att det legat liknande verksamhet på platsen tidigare?- Ja
- Är tidigare tillstånd en garanti för att nytt tillstånd ges?- Nej
- Ta höjd för teknikutveckling, tekniks som inte finns?
- Blir det svårare hela tiden?- Vet ej
- Borde svaren ovan vara annorlunda? = ??

Är tillstånd tidsbegränsade?

- MB 16:2, tillstånd får tidsbegränsas
- Praxis för vindkraft är att tillstånden ska tidsbegränsas, jfr t.ex. MÖD 2014-08-27 M 9473-14 (Treriksröset Halmstad Hylte Ljungby), 2015-12-08 M 6960-14 (Kattegatt Offshore Falkenberg)
- Oftast 30-35 år
- Verken ska avvecklas och platsen återställas
- När tillståndstiden gått ut får verksamheten inte bedrivas
- VU har avkrävts säkerhet för avvecklingskostnader
- Det krävs sen nytt tillstånd för att bedriva tillståndspliktig verksamhet på platsen

Finns det särskilda regler för att förlänga tillståndstiden?

- Nej
- Förlängd igångsättningstid (MFV) eller arbetstid (vattenverks) enligt MB 24:2 är en annan sak

Krävs ny tillståndsansökan?

- Ja om det man vill uppföra är tillståndspliktigt
- Miljöprövningsförordningen 24 kap.13-14 §§ (MFV)
- I vatten (11 kap MB)
- Miljöbedömning enligt nya 6 kap. MB och miljöbedömningsförordningen
- Vanliga krav på innehåll i ansökan
- MB 22:1, (jfr även 25 a § FMH),
teknisk beskrivning
miljöeffekter
försiktighetsmått
m m
- Beakta omfattande praxis från MÖD som anger krav på underlag i ansökan och MKB

Handlar det om ändringstillstånd?

- Ändringstillstånd MB 16:2 (MFV)
- Förlängd tillståndstid är inte uteslutet enligt ordalydelsen i MB 16:2
- Förlängd tillståndstid är inte typfallet för ändringstillstånd och det var inte avsikten att ändringstillstånd skulle användas, jfr prop 2004/05:129 En effektivare miljöprövning.

- Det handlar inte om ändringstillstånd.

Ändringsanmälan då?

- MPF 1 kap. 4 § - ändringar är tillståndpliktiga om ändringen i sig innebär en tillståndspliktig verksamhet
- Handlar inte om ändringsanmälan

Specialregler i miljöbalken som förenklar för ny tillståndsansökan på samma plats?

- Nej

Beaktas det att det legat liknande verksamhet på platsen tidigare?

- Ja
- MB 26:19 andra stycket

Den som bedriver sådan verksamhet (verks som kan påverka hälsa/miljö) eller vidtar sådan åtgärd ska också genom egna undersökningar eller på annat sätt hålla sig underrättad om verksamhetens eller åtgärdens påverkan på miljön.
- Dokumentationskravet i 6 § egenkontrollförordningen

Verksamhetsutövaren ska fortlöpande och systematiskt undersöka och bedöma riskerna med verksamheten från hälso- och miljösynpunkt. Resultatet av undersökningar och bedömningar ska dokumenteras
- VU har haft möjlighet/skyldighet att bygga upp ett bra kunskapsunderlag under 20-30 års drift
- Erfarenheter om vindläge bör vara goda
- Kan användas vid ny ansökan

Beaktas det att det legat liknande verksamhet på platsen tidigare? Forts

- Vid täkter anses oftast att en utökning på befintlig plats är bättre än att ta en ny plats i anspråk
- Tidigare påverkan på platsen har bedömts tillåtlig
- Vägnät, kraftledningar kan återanvändas alternativt kräver bara mindre förändringar
- Vilka förändringar medför nya ansökan (höjd, antal m m)?
- Ändrade omständigheter i området?

- Rättsläget vid prövning av ny ansökan?

Är tidigare tillstånd en garanti för att nytt tillstånd ges?

- Nej
- Ny prövning mot nu gällande rättsläge

Ta höjd för teknikutveckling?

Teknik som inte finns?

- Man kan ta höjd i ansökan för teknikutveckling
- Beskriv i teknisk beskrivning (TB) vad man vill ha utrymme för
- MKB:n ska belysa tänkbar påverkan på miljö/människors hälsa från det som anges i TB

- Teknik som inte finns kan vara svår att beskriva
- Höjd, landskapsbild, buller, vägar, kablar, artskydd, boende, osv osv

Blir det svårare hela tiden?

- Möjligen
- Undersökningar av om rättsläget ändrats?
- Följ MÖD:s praxis så kan man se utveckling i fråga om artskydd, rennäring, boxmodell m m

Borde det vara annorlunda?

- Vem vill ha vilka ändringar? Förenklingar? Skärpningar?
- Vem vill inte ha ändringar?
- Kanske bra som det är?
- Ska det vara specialregler just för vindkraft?
- Pågående utredning om grön omställning för vissa verksamheter, Smart industri. Daoson
- omfattas vindkraft?
- 30 september 2018
- Pågående utredningar i övrigt www.sou.gov.se
- Återbruk och återvinning av vindkraftverk- Förstudie Energimyndigheten 2016
- Repowering - hinder och möjligheter- Skånes Vindkraftsakademi, Energikontoret Skåne, Energimyndigheten
- Om lagändringar önskas så kan regeringen tillsätta en utredning med de direktiv som behövs